

ఇంద్రాణి.

"ఉా! కలువపూలు తెమ్మన్నావుగా?" అంటూ చెప్పులు తొడుక్కున్నాడు సురేంద్ర. గిరియ్యమని ఈల వేస్తూ గబగబా మేడ మెట్లు దిగసాగాడు. మెట్ల మలుపులో టక్కున అగిహోయాడు.

మల్లె తీగలా ఒయ్యారంగా పైకి ఎక్కి వస్తూన్న చిత్రలేఖ అతన్ని చూసి అంతకుముందే ఆళ్ళద నిలబడింది. అతడి కళ్ళలోకి సూటిగా చూసి చిరునవ్వు నవ్వంది. తగ్గు గొంతుకతో 'చాన్నాళ్ళయింది కదూ?' అంది కవ్వించుగా, కళ్ళు తెప్పతూ.

నోటికి వేలు అడ్డం పెట్టుకుని "ఉమ్!" అన్నాడు సురేంద్ర.

"అమ్మాయిగారో చ్చారు కదూ?"

అతను పైకి చూపాడు.

గుండె ఒడిలోకి వచ్చి వడిపోయేలా నిట్టూర్చిందామె. "ఈ పిల్లి మా ఉట్లో పెరుగు కోసం యింకెందు కొస్తుందిలే!" అంటూ పైకి నడిచింది. ఆమె పిరుదు మీద ఒక్క చరుపు చరిచి కిందికి వచ్చాడు సురేంద్ర.

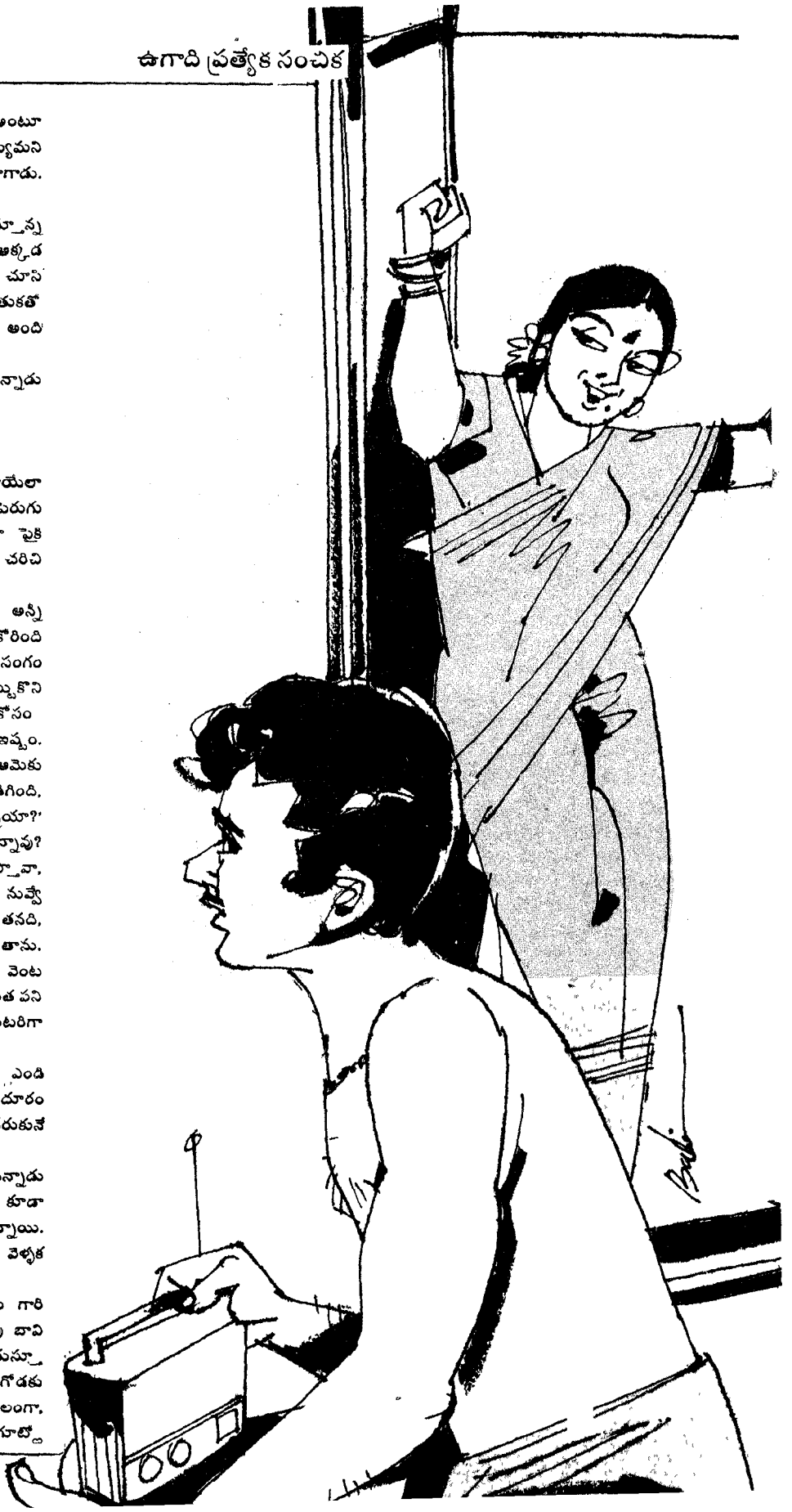
సేద్యం నాద్యం, వ్యాపారం వ్యవహారం అన్నీ నాగమనాయుడు గారే చూసుకుంటారు. కొరింది అనుభవించటం తప్ప సురేంద్రకు మరో వ్యాసంగం లేదు. అలాంటి వాడు ఈ పూట పనిగట్టుకొని పాచికుంటకు బయలుదేరాడు, తన మరదలి కోసం

కలవపువ్వులంటే ఇంద్రాణికి ఎంతో ఇష్టం. పాచికుంటలో కలువలు పూస్తాయని ఆమెకు తెలుసు అందుకే యింటికి రాగానే అడిగింది, 'బావా, పాచికుంటలో కలువపువ్వులున్నాయా?' అని. 'అబ్బో, ఎన్ని పువ్వు లున్నాయనుకున్నావు? చూట్టానికి వెయ్యికళ్ళు కావాలి. 'వొన్నావా, వెళ్తాం?' అన్నాడు తాను. 'ఉహూ, నేరాను. నువ్వే తీసుకురా!' అంది ఇంద్రాణి. వెధవ బుద్ధి తనది, ఆమె దృష్టిలో నమ్మకం పొగొట్టుకున్నాడు తాను. మునుపొసారి కలువపువ్వుల కోసమని వెంట తీసుకెళ్ళి వెధవ వేషాలు వెయ్యబోతే, ఎద్దినంత పని చేసింది. అప్పటి నుంచీ తన వెంట ఒంటరిగా ఎక్కడికీ రాదు.

సురేంద్ర క్రికెట్ కామెంటరీ వింటూ, ఎండి ఫీరుగులైన వాగు దాటుకొని, మరికొంత దూరం నడిచి గుట్ట మలుపు తిరిగి పాచికుంట చేరుకునే సరికి, ఒళ్ళంతా చెమటలు పట్టింది.

చూట్టానికి వెయ్యి కళ్ళు కావాలని తానన్నాడు గానీ, కుంటలో డజన్ పువ్వులైనా లేవు. అది కూడా కుంట నడుమ చేతికి అందనంత దూరాన వున్నాయి. వాటి కోసం నడుం లోతు నీళ్ళలోకి దిగి వెళ్ళక తప్పదు.

పాచికుంటకు అవతల నాగమనాయుడు గారి పొలాలున్నాయి. వాటి నడుమ పెద్ద పంపు బావి వుంది. సురేంద్ర పొలం గట్ట మీదుగా నడుస్తూ బావిని సమీపించాడు. ఆళ్ళర్యం! గోడకు వేలాడదీసిన జలాశయ దృశ్యంలా బావి నిశ్చలంగా, నిశ్శబ్దంగా వుంది. వేసవికాలం గనక, పొద్దు గూట్లో



పడే వరకు ఉల్కిని పిల్లలంతా బావిలో మునకలు వేస్తూ వుంటారు. ఎందుకో మరి, ఇవాళ ఒక్క పిట్టయినా లేదు. చాలా దగ్గరలో - తలకొనలో ఒకటి, కొటాలలో ఒకటి సినిమా మాటంగలు జరుగుతున్నాయి. కుర్ర మూకంతా యిక్కడెందుకుంటారీ?

పంపుపెద్దు తాళం వేసి వుంది. "కావేటిగా! ఓరి కావేటి!" అంటూ గొంతెత్తి పిలిచాడు సురేంద్ర. బదులు రాలేదు. వీడు కూడా తలకొనకో, కొటాలకో వుదాయించేసి నట్టున్నాడు. వెధవ! సేద్యగాడికి కూడా మగబడి!

అటకు అంతరాయం కలిగిన కారణంగా క్రికెట్ కామెంటరీకి బదులు సినిమా సంగీతం వీనులకు ఎందు చేస్తోంది. సురేంద్ర తన చేతి గడియారం, ప్రాన్సిస్కరూ, చెప్పులూ బావి గట్టున వుంచాడు. వాటి పక్కనే ధోవతి, చొక్కా విప్పి పెట్టాడు. చొక్కా జేబులోంచి సిగరెట్టు ప్యాకెట్టు, అగ్గిపెట్టి తీసి సిగరెట్టు ఒకటి వెలిగించుకున్నాడు. తువారు భుజాన వేసుకుని పాచికుంట వైపు నడిచాడు. వేసవి ఉక్కకు రోసి అతను ఈ పూట బసీను తోడుక్కుని రాలేదు. ఆరుబయట తన అందమంతా అరబోసుకునే అవకాశం దొరికినందుకు అతడి కళ్ళద్రాయరు మదపచ్చి పట్టిన వాడిలా పడేపడే నవ్వుకుంటోంది. ఎర్రటి ఒంటి మీద పంపులు దిరిగిన నల్లటి రోమాలు కోకలు పొగట్టుకున్న గోపికల్లా గొలపెడుతున్నాయి.

కుంట నిండా పాచి, జమ్మిపాదలు, నీళ్ళ ఆడుగున ప్రకాంతంగా పవళించిన బురద. నీలంగా వున్న నీళ్ళ నడుమ పచ్చని అకుల పహారాలో పలుకు తిరుగని పరలోక బాలికల్లా ముగ్ధమోహనంగా చెంగలువలు! సురేంద్ర నీటిలోకి నడచి పొడుగాటి తూండ్లతో సహా వాటిని తుంచుకుంటుంటే, గ్రహపాటుకు తలలు వంచే అబలల్లా మౌనంగా రోదించాయి అవి.

అరదజనుత్తన్నల్ని తుంచుకుని మళ్ళి బావి

### నీలిపోగుల్లో నూలిపున్నమి

దగ్గరికి వచ్చాడతను. మోకాళ్ళ దాకా నల్లటి బురద, నడుం చుట్టూ పచ్చటి పాచి, ఒళ్ళంతా దురద పెడుతోంది.

ఎందు మాయమైంది. ఒంటికి గంధం రాస్తూ చల్లటి గాలి వీస్తోంది. పొడుగు కింది కోడిపిల్లల్లా అకాళంలో మబ్బులు గుమిగుడుతున్నాయి. పక్కనున్న మట్టి దిబ్బి మీద ఎవరిదో పెంపుడు నెమలి వురి విప్పి ఆడుతోంది. వాతావరణం హాయి గొలుపుతుంది. ప్రాన్సిస్కర్లో మామూలు కార్యక్రమాలు ప్రసారమౌతున్నాయి.

సురేంద్ర మెట్టు వెంబడి బావిలోకి దిగి, బుడుంగున నీళ్ళలో దూకాడు. దుబుక్కు దుబుక్కున బావి అంచుల వెంబడి ఓ చుట్టు వేసి వచ్చి, కింది మెట్టు మీద నిలబడి చేతులతో ఒళ్ళంతా రుద్దుకున్నాడు. రకరకాల విన్యాసాలతో అరగంట సేపు తనివిదిరా ఈదులాడాడు. వేసవి కాలంలో ఒక్కసారి నీళ్ళలోకి దిగిన తర్వాత కాస్సేపటికే లేచి వెళ్ళాలంటే మనసు రాదు కదా?

అకాళంలో మబ్బులు బావిలోకి దూకుతాయేమో నన్నట్టుగా బరువుగా వేలాడుతున్నాయి. బోసులో నుంచి బయట పడబోతున్న సింహారా దూరాన ఎక్కడో మేఘం గర్జించింది. పిట్టలన్నీ గొలగొలగా పరుగులు తీస్తున్నాయి. ప్రాన్సిస్కర్ ఉర్కూలో వార్తల్ని ఎకరువు పెడుతోంది.

హాతుక్గా అకాళంలో నించి వాన చినుకులు వూడిపడి బావి నీళ్ళ మీద జలతరంగిణి వాయింపడం మొదలెట్టాయి. సురేంద్ర గబగబా గట్టు మీదికి పరుగు తీసి, తువ్వలు అందుకోబోయాడు. క్షణంలో ఎఢ్రాంతికి లోనై వెలవెలబోతూ నిలబడ్డాడు.

కలుపపువ్వులున్నాయి, చెప్పులున్నాయి, వాచీ వుంది, సిగరెట్టు అగ్గిపెట్టి వున్నాయి - అయితే, తువ్వలు లేదు, చొక్కా లేదు, ధోవతీ లేదు. ఒంటి

మీదున్న కట్ట ద్రాయర్ మాత్రమే అతనికి మిగిలింది. ఇవేమీ పట్టించుకోకుండా కళ్ళు మూసుకుని ఇంగ్లీషులో వార్తలు వల్లిస్తోంది ప్రాన్సిస్కర్.

\* \* \* \* \*

దొంగైతే, వాచీ, చెప్పులూ ప్రాన్సిస్కర్ అన్నీ మాయమై వుందాలి కదా? ఏ కొంది వెధవ చేశారీ పని?

చినుకుల జబర్దస్తి ఎక్కువైంది. ఏం చెయ్యాలో తోచలేదు. చెప్పులు తొడుక్కుని, వాచీ కట్టుకుని, దుస్తుల చొరీ మినహా లోకంలోని విశేషాలన్నిటి గురించి తెగవారిగా ప్రాన్సిస్కర్ గొంతు నొక్కి పంపు పెద్దు గోడ వార ఒదిగి నుంచున్నాడు సురేంద్ర.

బట్టలెత్తుకపోయిన కొంది కోనంగి ఎవడో ఫిరిగి వస్తాడేమోనని ఆశించాడు. ఆ బాద కనిపించలేదు. తన సేద్యగాడైనా యిటు వస్తాడేమో, వాళ్ళు యింటికి పంపి బట్టలు తెప్పించుకుందా మనుకున్నాడు. వాడూ రాలేదు. చేరకు తోటల్ని దాచి అవతలికి వెళ్ళి, ఎవరైనా కనిపించవచ్చు. అయినా ఈ వానలో ఎవరుంటారు?

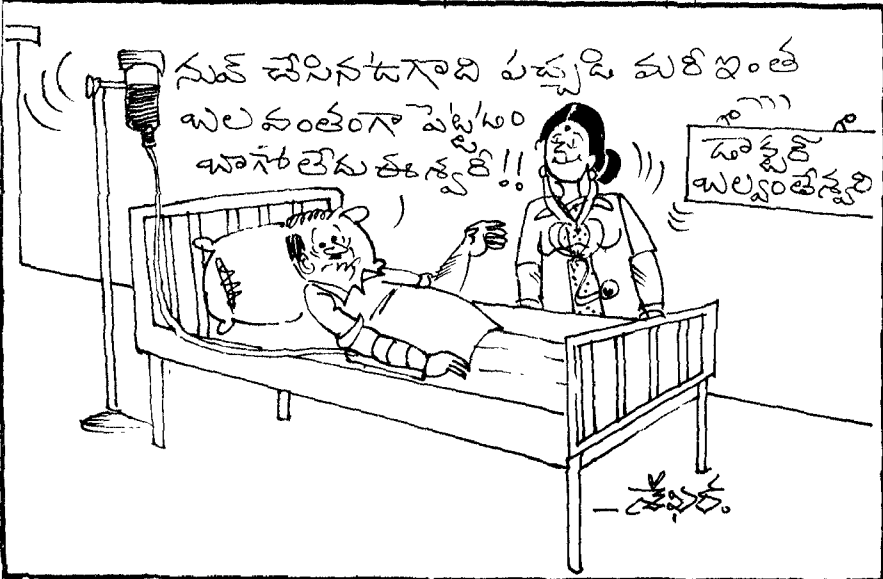
చుట్టూ చేరకు గుములు, కొబ్బరి చెట్లు, మామిడి తోపులు, కొండలు - అన్నీ అడుగు కడవలేకుండా నిలబడి పోయాయి వానలో. తనలాగే నింగి నేలా రెండూ బూడిదరంగు ముతక క్షోబలి ముసుగులో బిగి కౌగిళ్ళలో ఒదిగిపోయాయి. పంపుపెద్దు తాళం పెట్టకుండా వుంటే, లోవలనైనా తలదాచుకుని వుండవచ్చు. ఎప్పుడు వెలునుందో ఈ వాన!

చీకట్టు చిక్కబడిన చాలా సేపటికి వాన వెలిసింది. వాచీ చూసుకున్నాడు సురేంద్ర. గంట ఏడున్నర! వారు దాచి రోడ్డు వెంబడి యింటికి వెళ్ళడం తప్ప గత్యంతరం లేదీగి ఎలా వెళ్ళడం? నలుగురూ నవ్వరూ? మానం పోదూ? బట్టలకు బావుటా ఎత్తిన తాను ఉండి లేనట్టున్న కట్టద్రాయర్తో ఊరేగుతుంటే, తెల్ల పులిని చూసినట్టు ఎద్దురంగా చూడరూ ఉల్కివాళ్ళు?

సిగరెట్టు మీద సిగరెట్టు కాలుస్తున్నాడు సురేంద్ర. బావిలో బండ దొర్కిపడి అంచులకు తప్పుకునే మురికి తెట్టులా అకాళంలో తేటదేలిన నల్లమబ్బులు దిగంతాలకు తొలగిపోతున్నాయి. తూరుపు వైపున సముద్ర కెరటంలా నాగిలబడి చెదిరిపోతున్న ఓ నల్లమేఘం చాటున వున్నమిచంద్రుడు తొంగి చూస్తున్నాడు.

క్రమంగా అకాళం తేటబడింది. సిరాలో తడిసిన కాగితంలా అకాళమంతా నీలిమ. తెల్ల నూలుపోగులు పడుగూ పేకా వేసుకుంటున్నట్టు వెన్నెల. నీళ్ళలో మునిగిలేచిన కుండెళ్ళకు మళ్ళీ చెట్టుచేమా సైరూ పచ్చా ఆ వెన్నెల్లో ఒళ్ళు దులుపుకుంటున్నాయి. వెండి బిళ్ళల మొలతాడు కట్టుకున్న చంటిపాపడు నిక్కరు వూడదీసి చించి

పోగులు వెదజల్లుతూ పాలవళ్ళతో నవ్వుతూ బొంగ కాళ్ళుకుంటూ పడుతూ లేస్తూ పరుగులు తీస్తున్నట్టుగా వున్నాడు చంద్రుడు. బావి గట్టున



నువ్వు చెసినట్లుగా బావి పచ్చడి మరీ బంతి  
బలవంతంగా పెట్టటం  
చూసేటప్పుడు తక్కువై!!

డాక్టర్ బలవంతం చేస్తుంది

- చిట్టా

పది వున్న కలువపూలు నిక్కి చూశాయి.

చీకట్లో గనిమల మీద జాగ్రత్తగా నడుస్తూ చెరకు తోట దాటి వెళ్ళి, ఊరి వైపు మాశారు సురేంద్ర. గుట్ట మరుగున ఊరు కనిపించటం లేదు. వెన్నెల్లో చెట్లు నల్లగా, నేల మసకమసకగా కనిపిస్తున్నాయి. ప్రకృతి కనుకు తీరింది. పెద్ద దగ్గరికే తిరిగి వచ్చాడు సురేంద్ర. ఊరు ఒళ్ళు మరిచి నిద్రపోయే దాకా యిక్కడ నక్కి వుండి, ఏదో విధంగా గూడు చేరుకోవాలి.

విరుచలికి నన్నగా వొణుకు పుట్టుకొస్తోంది. ఈ వాన కూడా ఒకండుకు మేలే అయింది. వీధుల్లో ఎవరూ మంచాలు వేసుకుని పడుకోరు ఈ రాత్రికి.

నిగరెట్టున్న అయిపోయాయి. గంట పడకొండు!, చందమామ నడి నెత్తి మీరున్నాడు. ఊళ్ళోనినిమా ఢియేటర్ ఒకటుంది. రెండో ఆట ఒంటి గంటకు పదులుతారు. అంచేత యిప్పుడు బయలుదేరటం మంచిది.

సురేంద్ర కలువ తూండ్లు చేతబట్టుకుని వెన్నెల నీలి వెలుగుల్లో అడుగులో అడుగు వేసుకుంటూ చెరకు తోట దాటి వచ్చి పాచికుంట పక్కన ఆగాడు. గొండు కప్ప ఒకటి క్లంగున నీళ్ళలోకి దూకింది. నీళ్ళలో చంద్రుడు కుంటంతా ఉదులాదాడు.

సురేంద్ర చేతిలోని కలువపువ్వుల్ని కుంటలోకి విసిరోశారు. చంద్రుణ్ణి ముక్కలు ముక్కలుగా చింపి మొలక కట్టుకుంటున్నాయి కలువలు.

వాగు దాటి వూళ్ళోకి వెదుకోంది రోడ్డు. సురేంద్ర వాగులోకి వచ్చి నిలబడ్డాడు. రోడ్డు వెంబడి వెళ్ళడం కుదరదు. ఎందుకంటే, వీధి దీపాలు కన్నార్పకుండా చూస్తుంటాయి. ఇప్పుడిలా యింటికి వెళ్ళడానికి కూడా ఏలేదు. ఇంట్లో ఇంద్రాకు వుంది కదా! తాను వెళ్ళి కాచింగ్ జెడ్ నొక్కగానే, తలుపు తీసేది ఆమ్మే అయితే ఫరవాలేదు. ఇంద్రాకు అయితే, ముఖం ఎక్కడ దాచుకోవాలి?

అందుకని, అలాంటి పరిస్థితికి అవకాశం యివ్వకుండా ఒక నిర్ణయం చేసుకున్నాడు సురేంద్ర. ఆర్చనంద్రాకారంగా ఊరి అంచుల వెంబడి వంపు తెరుగుతూ పోతుంది వాగు. వాగులో నడిచి ఏలు దొరికిన చోట ఊళ్ళోకి వెళ్ళిపోవచ్చు. అలా వెళ్ళి సంపాదించుకోదగిన ఆశ్రయం దగ్గరి దారిలో ఏది వుంది?

లీలామోహన్ కి, తనకి మంచి స్నేహమే వుంది. లీలా మోహన్ ఉద్యోగ రీత్యా ఈ పూర్వపు నాలుగు నెలలైంది. ఓ గొంధిలో మేడపై పోర్లన్ లో ఆద్దేకుంటున్నాడు. ఇంకా కాపురం తెచ్చుకోలేదు. ఈలోగా తానూ, లీలామోహన్ ఆ పోర్లన్ లో అన్ని రకాల అలగా పనులూ చేశారు. కనుక కాస్సేపు లీలామోహన్ బట్టలు తోడుకుంటే నామోపి ఏమీ లేదు.

వాగు వెంబడి దారి తీశాడు సురేంద్ర. కడుపులో ఆకలి మారాం చేస్తున్నా, ఇప్పుడు అది సమస్య కానేకాదు. ఎవరైనా చూస్తారేమోననీ, 'ఎవరదీ' అని పలకరిస్తారేమోననీ ఓ భయం. పురుగుపూట్రా పచ్చైన కాళి కింద పడుతుండేమోననీ మరో భయం.

## ఈ ఉగాది నాడు ....

పాపని  
రసయామినియై  
అమనిలో  
తేలియాడు వేళ  
అల బృందావన్ సాక్షాత్కారం  
కృష్ణ జగిషతో!

ప్రకృతి  
మధురరాగశ్రుతిని  
పరమప్రతిగా  
అలపించు వేళ  
మురళి మోహన శాఖాగ్యం  
కృష్ణ వివిదిషతో!

రా చిలుకలు  
రమ్యగీతులు పలికేవేళ  
గండుకొయిలలు  
హంసద్దనులు వినిపించేవేళ  
రాసలీలా విశేషం!  
కృష్ణ తత్వ విలాసం!

సెలయేటి రావహంసలు  
కైశికి పాదాల పరవశుచేవేళ  
వలపు వెమరుల తీపి భ్రమరాలు  
మయి మరుపుల పులకించేవేళ  
రాధికాళ్యంగార విరహాశాందర్యం!  
కృష్ణ తృష్ణ వంశి పారవశ్యం!

ప్రాయం పరువం పాదరసం  
కందర్ప దర్పదరహంసం వింగడించేవేళ  
సత్యం తత్వం రత్నత్యం  
చిత్ర చైత్ర చైతన్య వసంతమై నందడించేవేళ  
పారమాత్మిక వైభవ నికుంజం!  
ప్రతి ప్రత్యగాత్యా సమర్పించే కర్పూర నీరాజనం!

- డాక్టర్ గుమ్మనూరు రమేష్ బాబు

## సీలిపోగుల్లో నూలిపున్నమి

వాగు గట్టు వెంబడి నల్లటి నీడలు. ఆ నీడల్లో నించి సైకి లేచి నిలబడిన భూతాలా - ఈత, కాకీ వెదురు, జమ్మి, కాసగ, కలబందలాంటి మొక్కలు. వానకు తడిసిన ఇసుకలో స్రు స్రుమంటూ తన అడుగులు తనకే ఫీతి గొల్పుతున్నాయి. పక్కన పొదలో దాగిన ఏదో పిట్ట గుండె జల్లునుసేలా తురుముంది. వాగు మీదికి వాలిన చింతకొమ్మలో గుర్తుగూబ లబలబలాడింది. వెనక వైపు సమాధుల చాటు నుంచి గుంటనక్క ఊళ పెట్టింది. సురేంద్ర అలా వాగులో నడవటం నిజంగా అదొక గొప్ప నాహసయాత్ర! నీలాకాంలో మర్త్యుల తెప్పలా తేలిపోతున్న పూర్వ చంద్రుడొక్కడే అతడికి

అభయం. సాధ్యమైనంత వరకు ఇసుక పర్రల మీద వాలిన వెన్నెల పొడల మీదనే అడుగులు వేస్తున్నాడతను. తన ఈ దుస్థితికి కారణమైన వాళ్ళి ఈ ఇసుకలోనే గుంట తీసి పాతెయ్యాలనిపించింది.

వాగులో సాహసయాత్ర ముగిసింది. దగ్గరగా యిళ్ళు కనిపిస్తున్నాయి. దడదడలాడుతున్న గుండెలతో మొండిగోడల చాటున నక్కుతూ నడయాడుతూ ఓ ఇరుకు వీధిలోకి వచ్చాడు సురేంద్ర. అక్కడ వీధి దీపాలు లేవు. చీకటి, నిశ్శబ్దం యధేచ్ఛగా రాజ్యమేలుతున్నాయి. గోడల వేంబడి కదిలి ఓ మేడ ముందు ఆగాడతను. ఓ సారి సైకి చూశాడు. పై అంతస్తులోని చీకటి కిటికీ చువ్వల్ని పట్టుకుని కిందికి చూస్తూ కొంటిగా నవ్వుతోంది.

సురేంద్ర మేడ మెట్ట మీదుగా సైకి వెళ్ళి గుమ్మం ముందర విలాసంగా నిలబడ్డాడు. అతడి గుండె కుదుటబడింది. తన కష్టాలన్నీ గడ్డిక్కినట్లు నిపించింది. లీలామోహన్ పైన పేలటానికి ముందు రూపుదాల్చి నుంచున్న పెద్ద జోకీలా తనని తానే పూసించుకుని చారెడు నవ్వు ముఖాన పులుముకుని మెల్లగా తలుపు తట్టాడు.

అలా రెండు మూడు సార్లు తట్టిన తర్వాత లోపల భళ్ళున ట్యూబ్ లైట్ వెలిగింది. ఆ పిమ్మట తలుపులు తెరుచుకున్నాయి. సురేంద్ర ముఖాన మోసులిత్తిన నవ్వు పిడుగు దెబ్బతిన్న పూలమెట్టులా మాడి భస్మమైపోయింది; తలుపు తీసిన వ్యక్తి లీలామోహన్ కాదు; నిద్ర కళ్ళతో శాతంగా సహసంగా లేచి వచ్చిన ఎవరో సంసారస్త్రి! వెప్పులతో, వాచితో, ట్రాన్సిస్పర్టీతో గుమ్మాని కెదురుగా పాల వెలుగుల్లో మునిగి తేలుతున్న ఆ అవతారాన్ని చూసి ఆమె మూర్చ వచ్చినట్టు కెవ్వనకే వేసింది.

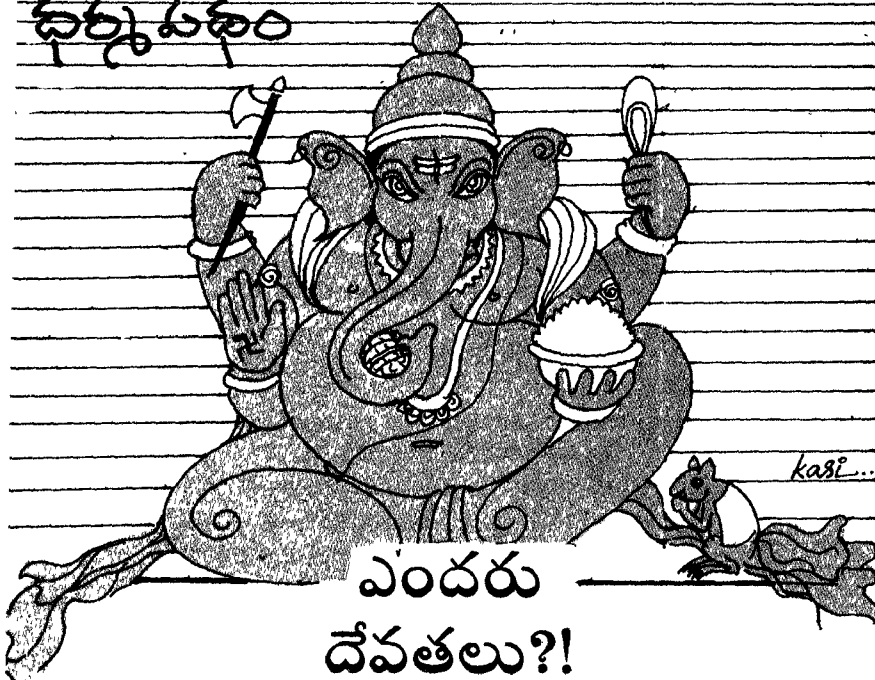
సురేంద్ర బెదిరిన లేడిలా ఒక్క ఊపున మేడ మెట్టు దిగి తన నీడతో చెట్టాపట్టాలు వేసుకుని పరుగుండుకున్నాడు. తలనీలా లిచ్చేస్తానని ఆ పరుగులోనే వెంకటేశ్వరుడికి వాగ్దానం యిచ్చేశాడు. వీధిదీపాలు ఎదురైనప్పుడు చేతుల్లో ముఖం దాచుకున్నాడు. భౌభౌమంటూ ఊరకుక్కలు వెంటబడ్డాయి. అతడి ఒళ్ళంతా చెమటలు పట్టింది.

ఆయాసంగా ఓ సందులో ఆగాడు. అతడి కళ్ళలో వెయ్యిదీపాలు ఒక్కసారిగా వెలిగాయి. ఎదుట కనిపిస్తున్న పెంకుటిల్లు చిత్రరేఖదో మొగుడు వొదిలేసిన చిత్రరేఖ ఆ యింట్లో ఒంటరిగా స్వేచ్ఛగా వుంటోంది. ఆ చోటు తనకు కొత్తకాదు గదా? తన పడుచుదనం ఎన్నిసార్లు అక్కడ ఎందులు చేసుకోలేదు! ఇంతకంటే అనువైన ఆశ్రయం యింకేముంటుంది?

తలుపు తట్టాడు సురేంద్ర. బదులు లేదు. రెండోసారి తట్టాడు. "ఎవరూ?" అంది చిత్రరేఖ. మూడోసారి తట్టాడు.

"వస్తున్నా!" లోపల వెలిగిన దీపకాంతి తలుపు సందులోంచి చొచ్చుకొచ్చింది. చిత్రరేఖ తలుపు తీయడం ఆలస్యం, దీపకాంతి కంటే చురుగ్గా లోపలికి

# కర్మ పథం



## ఎందరు దేవతలు?!

భగవంతుడు సర్వత్రా వ్యాపించి ఉన్నాడనీ, ఆయన రూపరహితుడూ, నిర్గుణుడూ అనీ, ఆ మహత్తర శక్తి రూపుని వల్లనే సృష్టి సృష్టి లయలు కలుగుతున్నవనీ విజ్ఞులు తెలుపు తున్నారు. ఇలా ఉన్నప్పుడు మనం వేరు వేరు దేవతలను కల్పించడం, వారి విగ్రహాలను దేవాలయాలలో ప్రతిష్ఠించి ఊడశోపచార పూజలూ చెయ్యడం ఎందుకని కొందరికి సందేహం కలగడం సహజం.

ప్రతిభావంతులైన తత్వజ్ఞులు, మనస్సును నిలకడగా ఉంచుటకు

ఎదురుగా ఒక లక్ష్యం లేకపోయినా స్వరూప రహితుడైన పరమాత్మ పైనే చిత్తాన్ని నిలిపి ధ్యాననిష్ఠలయి కృతార్థులు కాగలరు. కాని, సామాన్య మానవులకు అది సాధ్యం కాదు. చంచలమైన మనస్సును స్థిరంగా నిలవడానికి ఒక లక్ష్యం ఉండాలి. దీన్ని గ్రహించే మన ప్రాచీనులు విగ్రహ రూపాలను ఏర్పరచి, వాటికి సత్వ రజస్తమో గుణాలను కల్పించి, వాటి విశిష్టతను, మహాశక్తిని వివరించే గాథలను పురాణాల ద్వారా ప్రచారం చేసి జనసామాన్యానికి వానిని పూజించుటకు

ఎంతో ఆసక్తిని కలిగించారు. కేవలం ధ్యానం వల్ల ప్రయోజనం వుండదని ఊడశోపచారాలతో పూజలను నిర్లయించారు. ఈ విధంగా ఎందరో దేవతల దేవాలయాలు గల పుణ్యక్షేత్రాలూ, పవిత్ర తీర్థాలూ ఏర్పడినవి! మహేశ్వరుడు, నారాయణుడు, శ్రీరాముడు, శ్రీకృష్ణుడు, వినాయకుడు, హనుమంతుడు, కుమారస్వామి మున్నగు పురుష దేవతలు, లక్ష్మి, పార్వతి, మున్నగు స్త్రీ దేవతలు భక్తుల పూజలను అందుకొంటూ వారి కోరికలను సఫలం చేస్తున్నారు. ఒక దేవతయే పెక్కు పేర్లతో వివిధ స్థలాలలో ఆరాధింప బడుతున్నారు. ప్రజల నమ్మకాలు విభిన్నంగా ఉన్నందున వారి వారి యిష్ట దేవతలనే కొలవడం జరుగు తున్నది. వారి దృష్టిలో ఇతర దేవతలు తమ యిష్ట దైవాలకంటే ఎక్కువ అనే భావం ఉండదు. సామాన్య ప్రజలకు ఆధ్యాత్మిక చింత కలగవలెననే సంకల్పమే ఇందరు దేవతలకూ, ఇన్ని క్షేత్రాలకూ ప్రధాన కారణం.

ఎవరు ఏ దేవతను పూజించినా, ఆ పూజ పరమాత్మకే చెందుతుంది. అందువల్ల విభిన్న సంప్రదాయాల వారు వేర్వేరు దేవతలను సేవించడంలో తప్పు ఏమీలేదు. ఈ విషయాన్నే భగవానుడు భగవద్గీతలో అర్జునునకు స్పష్టంగా తెలియజేసి ఉన్నాడు.

-బులుసు వేంకట రమణయ్య

చొచ్చుకుపోయాడు సురేంద్ర. మూల చుట్టూ పెట్టిన సరిచాపను నేల మీద పరిచి గుమ్మాని కెదురుగా గొడకు చేరగిలబడి కూర్చుని, "హమ్యయ్య! ఆ తలుపు మూసయ్య!" అన్నాడు రొప్పుతూ.

అతడి తీరు చూసి ఎన్నుతోయిందామె. "ఏమిటి వేషం?" అంది. బుగ్గన వేలేసుకుంటూ.

"అదంతా ఓ పెద్ద చరిత్ర! ఎవడో మాంత్రికుడు. 'సాహసము సేయరా దింగరి' అంటూ నా బట్టలు మాయం చేశాడు. తింటానికేమన్నా వుందా?" లోకం కళ్ళలో పడకుండా జాగ్రత్తగా తప్పించుకో చిన్న అతను చిత్రలేఖ ముందు ఏ మాత్రం లజ్జ చెందటం లేదు.

ఇంతలో లోపలి గది తలుపు కిరుగుమంది. లోపలి నుంచి ఓ మనిషి వచ్చాడు. సురేంద్ర వైపు ఓ చూపు విసిరి గబగబా వెళ్ళి వాకిలి తలుపు బార్లా తెరిచి

## నీలిపోగుల్లో నూలిపున్నమి

వీధిలో నిలబడ్డాడు. రెప్ప వాల్చేలోగా, తొడుక్కున్న బట్టల్ని విప్పి చుట్టూ చుట్టూ సురేంద్ర ఒడిలో పడేలా వుండాడు. అతడి ఒంటి మీద కాకే నిక్కరు మాత్రం మిగిలింది. ఆ బట్టలు విప్పే వరకూ సోమయ్య సోమయ్యగా కనిపించలేదు.

"బట్టలు దొరికినాయని సంబర పడిపోయాను గానీ, జావిలో వున్నది సున్నని నాకు తెలియదు. కోపగించుకోవద్దన్నా" అనేసి, నెమ్మదిగా అడుగులు వేసుకుంటూ ముందుకు సాగాడు సోమయ్య.

తెరిచిన నోరు మూసుకోవటం మరిచిపోయాడు సురేంద్ర. వాడి కాకే నిక్కరుకు, తన కడి ద్రాయర్కూ తేడా ఏముంది? అయితే నీలిగడ్డల్లో తక్కుతూ తారాడుతూ ఎన్ని అవస్థలు పడి యిక్కడి కొచ్చాడు

తాను! ఇక్కణ్ణుంచి బయటపడి వాడు నట్ట సదిపీధుల్లో వీధి దీపాల వెలుగుల్లో ఎంత నింపాదిగా నడిచిపోతున్నాడు!

అది కాదు గానీ ఎంత - తాను ఎంత నిస్సంకోచంగా చచ్చాడిక్కడికి! సోమయ్యకైతే ఈ బట్టలు కావాలన్నప్పుందా!

చిత్రలేఖ ఓ సారి గుమ్మంలోంచి వీధి చివరికి నిక్కి చూసి కిలారున నవ్వింది. సురేంద్ర కళ్ళలోకి ఎత్త పొడుపుగా చూసి, "సిగ్గులేని పిల్లడా! ఆ బట్టలు తొడుక్కోవా?" అంటూ తలుపు మూసి గొళ్ళం పెట్టింది.

చుక్కల కొక్కెలకు చమ్మీ దారాలు కట్టి వెన్నెల పిల్లలు కన్నుల పండుగగా ఉయ్యాల లూగుతున్న వినీలాంబరంలో నిండు చంద్రుడు అందానికి ఎలికగా వెలిగిపోతున్నాడు. □